

Overdenking in de dienst voor kerk en wijk, Capelle-Schollevaar, 26 september 2010, 16.00 uur

Jaarthema: 'Tien verrassende kanten van God'

Thema: 'Gods nabijheid: hoe kun je merken dat Hij dichtbij is?'

Lezingen: Psalm 121 en Johannes 3: 1-8

1. De één ervaart Gods nabijheid niet, de ander wel

Afgelopen woensdag zag ik bij Pauw en Witteman de Vlaamse schrijver Dimitri Verhulst. Het is een schrijver die erg grof in de mond is, eerder schreef hij een boek met twee volle GVD's alleen al in de titel. Nu heeft hij zeven verhalen geschreven rondom de zeven kruiswoorden van Jezus. Paul Witteman vroeg hem: 'Ben je gelovig?' Waarop Dimitri Verhulst zei: 'Tot mijn grote spijt ben ik niet gelovig.' Hij legde dat vervolgens uit: als hij zou geloven, zou hij geen angst meer hoeven hebben voor de dood. Die angst heeft hij nu wel.

Dat gesprek bij Pauw en Witteman vond ik aangrijpend. Ik ben vaker mensen tegengekomen die tegen mij zeiden: 'Ik zou er héél wat voor over hebben om te gloven, maar het is mij niet gegeven. Ik heb me vaak opengesteld, maar ik ervaar God niet. Ik voel niks.'

Boris Dittrich, één van de vorige leiders van D66, vertelde eens tijdens een conferentie in het jaar 2000, waar ik bij was, dat hij ooit in de Kerstperiode in Israël was. Hij ging speciaal naar Bethlehem om daar op Kerst naar de kerk te gaan. Hij zei: 'Ik heb daar uren gezeten. Toen ik de kerk uitging, hoopte ik: misschien valt er nu een lichtbundel op mijn leven, zodat ik opgenomen wordt in iets groots, maar dat gebeurde niet. Ik heb het echt geprobeerd. Ik dacht: ik ben er rijp voor, maar er gebeurde gewoon helemaal niets. Als je mensen om je heen ziet die zo intens geloven, dan heeft dat iets moois, maar bij mij lukt het niet.'

Dimitri Verhulst, Boris Dittrich, anderen... Mensen die God zouden willen ervaren, maar ze merken niets, voelen niets...

En dan, aan de andere kant, zijn er de vele getuigenissen van mensen, die God wel dégelijk hebben ervaren. Mensen die wél hebben gemerkt hoe dichtbij God is. We hoorden net het verhaal van Ankie van de Polder, hoe zij zich letterlijk gedragen

voelde, vlak voor haar operatie in 2007. Indrukwekkend, hoe dichtbij God kan zijn! We lazen ook Psalm 121, waarin heel krachtige beloften staan. Vers 5: 'De HEER is je wachter, de HEER is de schaduw aan je rechterhand.' Vers 7: 'De HEER behoedt je voor alle kwaad, Hij waakt over je leven, de HEER houdt de wacht over je gaan en je komen van nu tot in eeuwigheid.'

God is zó dichtbij, dat Hij is als een schaduw.

Elke millimeter die jij vooruit gaat, gaat ook Hij vooruit, in elke beweging gaat Hij met je mee. Nooit wijkt Hij ook maar één seconde van je zijde.

Het lijkt zo enorm tegengesteld: aan de éne kant mensen die niets van God ervaren, ook al verlangen ze ernaar. Aan de andere kant: mensen die Gods nabijheid zo duidelijk en krachtig merken. Hoe zit dat?

2. Om God te kunnen ervaren, moet je opnieuw geboren zijn

Al nadenkend over die vragen kwam ik uit bij Johannes 3, het gesprek van de Here Jezus met Nicodemus. Nicodemus is een belangrijke Joodse leider, een theoloog, een leraar. Hij gaat in de nacht naar Jezus toe, misschien wel uit angst dat anderen hem samen met Jezus zouden zien. In dat gesprek zegt Jezus het volgende, vers 3: 'Waarachtig, ik verzeker u: alleen wie opnieuw wordt geboren, kan het koninkrijk van God zien.' In het Griekse origineel staat het omgekeerd geformuleerd: 'Als iemand níét opnieuw wordt geboren, kan hij het Koninkrijk van God níét zien.' Het begrip 'Koninkrijk van God', dat kun je ook vertalen met: 'Koningschap van God'. Dus als je niet opnieuw wordt geboren, dan kun je Gods Koningschap niet zien, dan kun je niet zien dat Hij Koning is, en dat Hij als Koning ana het werk is. Als je niet opnieuw geboren bent, dan blijven je ogen dicht voor het werk van God als Koning. En dáárin schuilt dus het geheim! Je moet opnieuw geboren worden, wil je merken dat God bezig is, wil je kunnen ervaren dat Hij aan het werk is.

Nou kun je zeggen: 'Dat maakt het niet duidelijker! Dat maakt het alleen maar ónduidelijker! Want wat is dat dan: opnieuw geboren worden?' Dat is dan ook precies de vraag van Nicodemus: 'Hoe kan dat nou? Je kunt toch niet voor de tweede keer uit de moederschoot voortkomen? Wat is dat dan, opnieuw geboren worden?' En dan legt Jezus het uit. Vers 6: 'Wat geboren is uit een mens is menselijk, en wat geboren is uit de Geest is geestelijk.' De eerste keer ben je letterlijk geboren, de tweede keer wordt je geestelijk geboren. Je geestelijk leven ontwaakt.

Een voorbeeld: ik heb al jaren deze kaart van de NS. Dat is mijn voordeelurenkaart. Als ik nu deze kaart bij een

kaartlezer houd, op een station, waar je kunt inchecken met je OV-chipkaart, dan gebeurt er niets. Deze kaart merkt niet dat er een kaartlezer in de buurt is. Waarom niet? Omdat ik mijn kaart nog niet heb geactiveerd. Als ik dat wel doe, en ik activeer mijn kaart, door me aan te melden bij de NS, pas dan merkt deze kaart dat er een kaartlezer in de buurt is. Dan kan ik inchecken en uitchecken. Zo is het ook met ons als mensen. Als wij niet door de Heilige Geest zijn geactiveerd, dan kunnen we de aanwezigheid van God niet merken.

3. Bij God kom je alleen door genade, langs de weg van de nederigheid

U denkt misschien: 'Dat is dan de volgende vraag: hoe weet ik nu of ik al door de Heilige Geest ben aangeraakt, of ik al ben geactiveerd, of ik al opnieuw

geboren ben? Want als dat nog niet is gebeurd, dan kan ik dus niets van God ervaren? Dan is het hopeloos!' Nou, de Here Jezus zegt dit niet tegen Nicodemus, om hem hopeloos te maken. Maar Hij zegt het wél, om duidelijk te maken dat het een wonder is, als je God mag gaan ervaren. Het is wonder, als je oog krijgt voor het werk van God. Het is wonder, als je gaat ontdekken dat je écht contact kunt krijgen met je Schepper!

En dat is voor ons, vanmiddag, ook van het allergrootste belang, dat we dat leren, of opnieuw leren. 'Hoe kun je merken, dat God dichtbij je is?' Dat kún je niet zomaar! Dat is een groot wonder! Een wonder van genade! God wil ons leren dat wij nergens recht op hebben. Dat wij niet uit de hoogte kunnen zeggen: 'Nou, ik ervaar helemaal niks van God!' Alsof God op Zijn knieën voor ons zou moeten liggen en zou moeten smeken of wij alsjeblieft willen geloven. Alsof God alle moeite zou moeten doen om ons iets te laten ervaren. Alsof wij er recht op hebben, dat God wel eens even zou moeten laten merken dat Hij er is.

Wij hebben nergens recht op! Uit onszelf ervaren we helemaal niets! Als we dát hebben ontdekt, dán alleen komen we in de juiste houding, om Gods aanwezigheid te gaan ervaren. Als we hebben geleerd om onszelf héél erg klein te maken voor God. Als we hebben ontdekt dat we Jezus Christus nodig hebben, dat we alleen door genade bij God mogen komen.

In een klooster in Tegelen woonde jarenlang pater Amadeüs van der Staay. In 2003 is hij overleden. Pater Amadeüs had een heel bijzondere bediening. Hij bad met mensen om bevrijding van allerlei boze machten in hun leven. Vele honderden mensen zijn door die gebeden bevrijd, en hebben een nieuw leven gekregen. Pater Amadeüs had in de tuin van het klooster een huisje, een werkruimte. En de deur van dat huisje was heel bewust zó klein gemaakt, dat je er alleen bukkend naar binnen kon. Je kunt alleen God ontmoeten, als je héél klein wordt voor Hem.

Wie zó tot God komt, wie zo een beroep doet op Zijn genade, wie nederig gelooft in Jezus Christus, die zal merken, dat God je nooit afwijst. Nooit! De Here zal je zéker tot geestelijk leven brengen, als je daarom bidt. Hij zal zéker je geestelijk leven 'activeren'. Eigenlijk gaat het nog verder: op het moment dat je je klein maakt voor God, dat je bukt om Hem te ontmoeten, als je bij God bedelt om genade en om een nieuw leven, dan bèn je al opnieuw geboren! Dan ís de Heilige Geest al in de leven aan het werk. Anders zou je dat helemaal niet willen en niet kunnen: je klein maken om God te ontmoeten.

4. 'Nader tot God, en Hij zal tot u naderen'

In de leerschool van het geloof zul je vervolgens ontdekken dat God Zich niet laat dwingen. De éne keer ervaar je Zijn nabijheid héél duidelijk. De andere keer lijkt God héél ver weg. Is God dan ook ver weg? Nee! Gelukkig niet! Je mag terugvallen op Psalm 121: de beloften liggen vast. 'De HEER is je wachter, de HEER is de schaduw aan je rechterhand. De HEER houdt de wacht over je gaan en je komen van nu tot in eeuwigheid.'

Soms stelt God ons op de proef. Hij kan heel lang voor ons verborgen blijven. Dan is het de vraag wat wij doen.

Worden wij korzelig? Ongeduldig? Keren wij ons boos en teleurgesteld van Hem af? Of blijven we ons vastklampen aan Hem? Blijven we Hem zoeken, met ons hele hart?

Als dat zo is, dan zal God zéker ons gebed verhoren en ons laten merken dat Hij leeft, en dat Hij dichtbij is. In Jakobus 4: 8 staat een prachtige belofte: 'Nader tot God, dan zal Hij tot u naderen.' Die tekst, die zou je aan de muur moeten hangen, of boven je bureau, of op het beginscherm van je computer. 'Nader tot God, dan zal Hij tot u naderen.' Hoe dichterbij jij bij God komt, hoe dichterbij God bij jou komt.

Hoe kun je dichterbij God komen? Eigenlijk weten we dat allemaal, dat is geen moeilijke vraag.

Je komt dichterbij God, door tijd te nemen voor gebed, elke dag. Niet een beetje hap snap, te hooi en te gras. Nee, als

God op nummer één staat, heeft het contact met Hem ook de allereerste prioriteit!

Je komt dichterbij God door met de Bijbel bezig te zijn, alleen of samen. Daar zijn zóveel hulpmiddelen bij, boeken, internetsites, bijbelkringen. Je hoeft nooit te denken dat die Bijbel te moeilijk is.

Je komt dichterbij God door de kerk, door gewoon elke dienst in de kerk te zijn. In de kerk werkt de Heilige Geest. God Zelf is hier, elke dienst. Hoe vaak staat Hij hier op je te wachten, en laat jij het afweten?

Je komt dichterbij God door te breken met zonde, met allerlei zondige gewoonten. Gierigheid, of juist geldverkwisting, roddelen, ruzie zoeken, sjoemelen met geld, teveel alcohol, onreinheid op seksueel gebied, en noem alles maar op. Zolang je niet breekt met de zonde, houd je zélf God op een afstand!

Je komt dichterbij God door in Zijn dienst aan het werk te gaan. Door een taak op je te nemen in de kerk. Door je in te zetten voor mensen in nood, dichtbij of ver weg, zoals in India. Door mensen over God te vertellen. Door gastvrijheid te bieden, bijvoorbeeld aan Taizégangers.

Hoe kun je merken dat God dichtbij is? Door je héél klein te maken voor God, in afhankelijkheid van het offer van Jezus. En zo, met lege handen, naar Hem toe te gaan, dichterbij naar Hem toe. 'Nader tot God, dan zal Hij tot u naderen.' Nee, je kunt niet voorspellen hóé God zal laten merken, dat Hij dichtbij is. Je kunt ook niet voorspellen wannéér Hij dat zal laten merken. God is geen automaat, die op afroep reageert. God is de soevereine Heer van hemel en aarde. Maar: je mag wel zéker weten dát God je Zijn aanwezigheid zal laten merken. Daar mag je om bidden. En je mag er naar uitkijken. Volhardend mag je ernaar uitkijken! En dan, op een dag, zul je verrast zijn! Inderdaad: Hij is dichtbij! Veel dichterbij dan je dacht! Het kan een lied zijn, waardoor God je hart raakt. Of een bijbeltekst. Of een gevoel dat je overstroomt. Het kan een telefoontje zijn, waarvan je meteen beseft: 'Dit is geen toeval, dat hij of zij me nu opbelt.' Het kunnen omstandigheden zijn, waarin je Gods wonderlijke hand herkent. God kan je hart aanraken op duizend manieren.

5. Vertrouw niet op je ervaring, maar op Jezus Christus

Tenslotte nog dit. Misschien zit u hier en maakt dit verhaal u alleen maar verdrietig. U denkt: 'Ik weet dat ik een zondig mens ben, maar ik weet ook dat ik echt heel oprecht God zoek, en God dien. En toch ervaar ik zó weinig van Zijn nabijheid. Dat maakt me intus verdrietig.'

Als u dat denkt, dan wil ik u dit meegeven. De ervaring van Gods nabijheid is inderdaad een geweldig geschenk. Iets waardoor je als mens heel erg geholpen wordt in je geloof. Máár: onze ervaring is uiteindelijk niet het belangrijkste. Onze ervaring gaat op en neer, en verschilt ook heel erg van persoon tot persoon.

Wat vele malen belangrijker is, dat is de zekerheid, dat God dichtbij gekomen is in Jezus Christus. In Hem is God mens geworden. Eén van Zijn namen is Immanuël, 'God met ons'. Heel dichtbij. De boodschap van de Bijbel is niet: vertrouw op de ervaring van Gods nabijheid. De boodschap van de Bijbel wel: vertrouw op Jezus Christus.

En als je op Hem vertrouwt, als je Hem volgt en dient, als je knielt voor de HERE en Hem zoekt in je gebed, wéét dan dat je leven geborgen is bij God. Dan ben je veilig, voor tijd en eeuwigheid. Voor altijd dichtbij je Verlosser. Voor altijd dichtbij. Amen.